

राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियान (NMSA)
अंतर्गत कोरडवाहू क्षेत्र विकास (RAD)
योजनेअंतर्गत अनुसूचित जाती प्रवर्गाच्या
अंमलबजावणीकरिता दुसऱ्या हप्त्याचा
निधी वितरीत करणेबाबत...

महाराष्ट्र शासन
कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: शाशेअ-४४१८/प्र.क्र.८२/८-अ
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक
मंत्रालय, मुंबई-४०००३२
दिनांक: ११ मार्च, २०१९

संदर्भ:-

१. केंद्र शासनाने www.agricoops.nic.in या सांकेतिक स्थळावर निर्गमित केलेल्या राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियानाच्या मार्गदर्शक सुचना.
२. शासन निर्णय क्रमांक ०४१८/प्र.क्र.१५५/१४ अ, दि. २७ एप्रिल, २०१८
३. शासन निर्णय क्रमांक शाशेअ ४४१८/प्र.क्र.८१/८ अ, दिनांक २१.०६.२०१८
४. शासन निर्णय क्रमांक शाशेअ ४४१८/प्र.क्र.८२/८ अ, दिनांक ४.०८.२०१८
५. केंद्र शासनाचे पत्र क्र. १-२१/२०१८-RFS-III, दिनांक २१ जानेवारी, २०१९
६. कृषी आयुक्तालयाचे पत्र क्र.कृआआ.-२०१८/कोक्षेवि/वाकृअ/प्र.क्र.२५/२४/रासक, दि.२ फेब्रुवारी, २०१९
७. सामाजिक न्याय विभागाची दिनांक ३ मार्च, २०१९ ची टिप्पणी

प्रस्तावना

राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियानांतर्गत कोरडवाहू क्षेत्र विकास [Rain fed Area Development (RAD)] योजनेची अंमलबजावणी करण्यात येत असून त्याकरिता केंद्र व राज्य हिश्याचे अनुदानाचे प्रमाण ६०:४० असे आहे. संदर्भ क्रमांक ३ येथील शासन निर्णयान्वये सन २०१८-१९ या वर्षासाठी केंद्र हिस्सा रु. २४९६.५० लक्ष व राज्य हिस्सा रु.१६६४.३३लक्ष अशा एकूण रु. ४१६०.८४ लक्ष रकमेच्या वार्षिक कृती आराखड्यास प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली असून संदर्भ क्रमांक ४ येथील शासन निर्णयान्वये अनुसूचित जाती प्रवर्गासाठी रु.केंद्र हिस्सा रु.१४७.५० लक्ष व राज्य हिस्सा रु.९८.३३ लक्ष असा एकूण रु.२४५.८३ लक्ष निधी वितरीत करण्यात आला आहे. केंद्र शासनाने संदर्भ क्रमांक ५ येथील दिनांक २१.०१.२०१९ च्या पत्रान्वये राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियान (NMSA) अंतर्गत कोरडवाहू क्षेत्र विकास (RAD) योजनेअंतर्गत दुसऱ्या हप्त्यापोटी अनुसूचित जाती प्रवर्गाकरिता रु.१४७.५० लक्ष निधी राज्य शासनाकडे वितरीत करण्यासाठी त्यांच्याकडील पे अँड अकाउंट्स ऑफिसर (सेक्टर) यांना कळविले आहे. सदर निधीपैकी दुसऱ्या हप्त्यापोटी रु.२९.०८ लक्ष निधी व त्याअनुषंगाने राज्य हिश्याचा रु.१९.४१ निधी असा एकूण रु.४८.४९ लक्ष निधी वितरीत करण्याबाबत कृषि आयुक्तालयाने संदर्भ क्रमांक ६ येथील पत्रान्वये विनंती केली आहे.

त्यानुसार राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियानांतर्गत (NMSA) कोरडवाहू क्षेत्र विकास (RAD) कार्यक्रमांतर्गत सन २०१८-१९ मध्ये अनुसूचित जाती प्रवर्गाकरिता अंमलबजावणी करण्यासाठी दुसरा हप्त्याचा केंद्र हिश्यापोटी रु.२९.०८ लक्ष व त्यास अनुसरून राज्य हिश्यापोटी रु.१९.३९ लक्ष अशा एकूण रु.४८.४७ लक्ष निधी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

१. राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियानांतर्गत (NMSA) कोरडवाहू क्षेत्र विकास (RAD) कार्यक्रमांतर्गत सन २०१८-१९ मध्ये अनुसूचित जाती प्रवर्गाकरिता अंमलबजावणी करण्यासाठी दुसऱ्या हप्त्याचा केंद्र हिश्यापोटी रु.२९.०८ लक्ष (रुपये एकोणतीस लक्ष आठ हजार फक्त) व त्यास अनुरूप राज्य हिश्यापोटी रु.१९.३९ लक्ष (रुपये एकोणीस लक्ष एकोणचाळीस हजार फक्त) असा एकूण रु.४८.४७ लक्ष (रुपये अठ्ठेचाळीस लक्ष सत्तेचाळीस हजार फक्त) निधी अर्थसंकल्पीय वितरण प्रणालीद्वारे आयुक्त (कृषि) यांना पुढीलप्रमाणे वितरीत करण्यात येत आहे.

(रु. लाखात)

प्रवर्ग	केंद्र हिस्सा	राज्य हिस्सा	एकूण
अनुसूचित जाती	२९.०८	१९.३९	४८.४७

२. सदर निधी खालील लेखाशिर्षाखाली खर्ची टाकण्यात यावा व सदर खर्च सन २०१८-१९ च्या मंजूर तरतूदीतून भागविण्यात यावा.

मागणी क्र.डी-३,

२४०१-पीक संवर्धन,

(००)(७८९) अनुसूचित जाती उपयोजना,

(०१) माहिती व प्रचार,

(०१)(०१) कृषी उन्नती योजना- राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियान- अवर्षण प्रवण क्षेत्र विकास कार्यक्रम व

हवामान बदल शाश्वत शेती सनियंत्रण, प्रतीमानकरण व नेटवर्किंग कार्यक्रम (केंपुयो) (केंद्र हिस्सा-६०%)

(अनुसूचित जाती) (२४०१ए२८१) ३३ अर्थसहाय्य.

मागणी क्र.डी-३,

२४०१-पीक संवर्धन,

(००)(७८९) अनुसूचित जाती उपयोजना,

(०१) माहिती व प्रचार,

(०१)(०२) कृषी उन्नती योजना- राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियान- अवर्षण प्रवण क्षेत्र विकास कार्यक्रम व

हवामान बदल शाश्वत शेती सनियंत्रण, प्रतीमानकरण व नेटवर्किंग कार्यक्रम (केंपुयो) (राज्य हिस्सा-

४०%) (अनुसूचित जाती) (२४०१ए२९९) ३३ अर्थसहाय्य.

३. या शासन निर्णयान्वये राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियानांतर्गत कोरडवाहू क्षेत्र विकास कार्यक्रमासाठी अनुसूचित जाती प्रवर्गाकरिता उपलब्ध करून देण्यात येणाऱ्या केंद्र व राज्य हिश्याच्या रु. ४८.४७ लक्ष निधीचे जिल्हा निहाय/ कार्यालय निहाय वाटप करण्याकरीता संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) यांना प्राधिकृत करण्यात येत असून त्यांनी अभियानांतर्गत जिल्हानिहाय वाटप करावयाचा निधी BDS प्रणालीद्वारे विभागीय कृषि सहसंचालकांमार्फत जिल्ह्यांना वितरीत करावा व जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी यांना प्राप्त निधी आहरित करून PFMS खात्यावर जमा करावा व संपूर्ण अदायगी PFMS वरच करावी.

४. या शासन निर्णयाद्वारे उपलब्ध करून देण्यात येत असलेल्या रु.४८.४७ लक्ष निधीचे विविध कार्यालयांच्या स्तरावर कोषागारातून आहरण व वितरणाकरिता संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, पुणे यांना नियंत्रण अधिकारी आणि सहाय्यक संचालक (लेखा-१) कृषि विभागीय आयुक्तालय, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.
५. केंद्रिय कृषि मंत्रालयाने राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियानांतर्गत कोरडवाहू क्षेत्र विकास कार्यक्रमासाठी राज्य शासनास सन २०१८-१९ करीता मंजूर केलेल्या कृति आराखड्यानुसार आणि वेळोवेळी केंद्रिय कृषि मंत्रालयाने दिलेल्या दिशानिर्देशानुसार सदर अभियानाची अंमलबजावणी करणे बंधनकारक राहिल. याबाबत संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) यांनी राज्यस्तरावरून अभियानाचे संनियंत्रण करावे, त्याचप्रमाणे अभियानाच्या प्रभावी अंमलबजावणी व संनियंत्रणाकरीता वेळोवेळी अधिनस्त कार्यालयांना निदेशित करावे.
६. सदर योजनेची अंमलबजावणी केंद्र शासनाने निर्गमित केलेल्या राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियानाच्या मार्गदर्शक सूचनांमधील अवर्षण प्रवण क्षेत्र घटकाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार तसेच संदर्भाधीन अ.क्र. २ येथील उन्नत शेती समृद्ध शेतकरी अभियानाच्या दिनांक २७ एप्रिल, २०१८ च्या शासन निर्णयातील मार्गदर्शक सूचनांनुसार करण्यात यावी.
७. प्रत्येक महिन्याला योजनेची भौतिक आणि आर्थिक प्रगती याबाबतची माहिती अद्ययावत करण्यात यावी व राष्ट्रीय शाश्वत शेती अभियानाच्या मार्गदर्शक सूचनांसोबतच्या परिशिष्ट-३ मध्ये भरण्यात यावी व सदरची माहिती राज्य शासनाकडे सुद्धा पाठविण्यात यावी.
८. योजनेचा सविस्तर त्रैमासिक प्रगती अहवाल पुढील त्रैमासिकाच्या पहिल्या महिन्याच्या १० तारखेपर्यंत त्याचप्रमाणे वार्षिक प्रगती अहवाल आर्थिक वर्ष संपल्यानंतर ३ महिन्यांच्या कालावधीत कृषी व सहकार विभाग, कृषी मंत्रालय, भारत सरकार यांच्याकडे तसेच राज्य शासनाकडे पाठविण्यात यावा.
९. कोरडवाहू क्षेत्र विकास (RAD) कार्यक्रमाच्या उद्दिष्टपूर्तीसाठी संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी संदर्भाधीन अ.क्र. १ येथे नमूद केलेल्या केंद्र शासनाच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध असलेल्या सदर घटकाच्या मार्गदर्शक सूचना तसेच उपरोक्त नमूद अटी व शर्ती विचारात घेऊन उद्दिष्ट निहाय सविस्तर मार्गदर्शक सूचना क्षेत्रिय अधिकाऱ्यांना निर्गमित कराव्यात.
१०. अनुसूचित जाती प्रवर्गसाठीचा निधी अनुसूचित जाती व नवबौद्ध लाभार्थ्याकरीता खर्च करण्यात यावा.
११. अनुसूचित जातीच्या लाभार्थ्यांना योजनेचा लाभ कोणत्या स्वरूपात देण्यात आला, याबाबतची सन २०१७-१८ तसेच सन २०१८-१९ या वर्षातील माहिती सामाजिक न्याय विभागास सादर करण्यासाठी, शासनास सादर करण्यात यावी.
१२. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाचे परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०१८/प्र.क्र.६९/अर्थ-३, दि. ०२ एप्रिल, २०१८ अन्वये विभागास प्रदान केलेल्या अधिकाराचा वापर करून व सदर परिपत्रकातील अटी शर्तीची पूर्तता करून तसेच संदर्भाधीन अ.क्र. ७ येथील सामाजिक न्याय विभागाच्या मान्यतेने निर्गमित करण्यात येत आहे.

१३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१९०३१११७०८५३८१०१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने

(भारती दि. धुरी)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
२. संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
३. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य कृषि उद्योग विकास महामंडळ, अंधेरी, मुंबई.
४. जिल्हाधिकारी (सर्व)
५. मुख्य कार्यकारी अधिकारी (सर्व जिल्हा परिषदा)
६. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, वसुंधरा पाणलोट विकास यंत्रणा, पुणे
७. सर्व संचालक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
८. सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक
९. सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी
१०. व्यवस्थापकीय संचालक, जिल्हा अग्रणी बँक (बँक ऑफ महाराष्ट्र, लोकमंगल, पुणे)
११. सर्व कृषि विकास अधिकारी/सर्व उपविभागीय कृषि अधिकारी/सर्व तालुका कृषि अधिकारी/सर्व मंडळ कृषि अधिकारी
१२. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
१३. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परीक्षण) महाराष्ट्र -१/२ मुंबई/नागपुर
१४. संचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई
१५. संचालक, लेखा व कोषागार, मुंबई
१६. सहायक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, पुणे
१७. मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी लेखा, नवी मुंबई, वाशी
१८. उप मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी लेखा, कोकण/नाशिक/पुणे/औरंगाबाद/अमरावती/नागपुर
१९. उप संचालक, लेखा व कोषागारे कोकण/नाशिक/पुणे/औरंगाबाद/अमरावती/नागपुर
२०. सर्व कार्यासने व पर्यवेक्षीय अधिकारी (कृषि) कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
२१. वित्त विभाग (का. व्यय-१/अर्थसंकल्प-१३), मंत्रालय, मुंबई
२२. सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग (का. विधयो), मंत्रालय, मुंबई
२३. निवडनस्ती ८-अ